

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Сонгино сумын Засаг даргын тамгын газрын 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: ЗАА-2022/23/СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Улиастай сум 2022 он	Завхан аймаг дахь Төрийн Аудитын газрын тэргүүлэх аудитор: Д.Бат-Ундраа Утас: 99993365 Цахим хаяг: Bat-Undraa@audit.gov.mn Аудитын менежерийн үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч: Г.Заяа Утас: 92038288 Цахим хаяг: zayag@audit.gov.mn Аудитор: Ц.Алтантуул Утас: 91195554 Цахим хаяг: tuul9565@gmail.com
--	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын санал дүгнэлт	Error! Bookmark not defined.
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	4
3. Аудитын тайлан.....	11
3.1 Ерөнхий зүйл.....	11
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт	11
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	11
3.4 Материаллаг байдал	12
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....	12
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	12
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг.....	13
3.8 Аудитын гол асуудал	13
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	13
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	14
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	14
4. Аудитын илрүүлэлт	14
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл	15

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

**ЗАВХАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

81000 Улиастай, Завхан аймаг
Утас/Факс: 7046-36-12

Дарг. ОР. 22 № 1302/131

танай _____ -ны № _____ -т

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

СОНГИНО СУМЫН ЗАСАГ
ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА
Ч.МЯНГАНБАЯР-т

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Сонгино сумын Засаг даргын тамгын газар-ын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Сонгино сумын Засаг даргын тамгын газар-ын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

013023046

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ

АУДИТОР

Д.БАТ-УНДРАА

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/сая төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	52.56	61.21
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	52.56	53.21
354	Хангамжийн материал	40.72	40.94
35410	Бичиг хэргийн материал	0.84	1.41
35420	Аж ахуйн материал	1.01	1.01
35450	Барилгын засварын материал	0.64	0.94
35470	Бусад хангамжийн материал	37.55	37.58
35600	Мал амьтад	11.84	12.27
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	-	8.00
36300	Тэжээлийн нөөц	-	8.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	446.27	385.61
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	446.27	385.61
392	Биет хөрөнгө	433.68	373.50
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	454.60	454.60
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(206.94)	(242.21)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	129.52	129.52
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(80.57)	(87.69)
39205	Машин тоног төхөөрөмж	76.54	84.54
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(58.39)	(64.22)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	36.35	36.35
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(27.03)	(29.66)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	196.06	209.06
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(87.46)	(117.78)
39217	Ном	1.00	1.00
393	Биет бус хөрөнгө	12.59	12.11
39301	Програм хангамж	3.63	3.63
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1.30)	(1.78)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	10.26	10.26
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	498.83	446.82
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	7.61	7.61
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	7.61	7.61
413	Өглөг	7.61	7.61
4136	Бусад өглөг	7.61	7.61
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	7.61	7.61
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	491.22	439.22

51	Засгийн газрын хувь оролцоо	491.22	439.22
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	367.49	367.49
51101	Өмч: - төрийн	367.49	367.49
512	Хуримтлагдсан үр дүн	(161.31)	(213.31)
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(100.71)	(161.31)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(60.60)	(52.01)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	285.03	285.03
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	498.83	446.82

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/сая төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН	364.60	406.05
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	58.07	32.12
120	Нийтлэг татварын бус орлого	58.07	32.12
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	58.07	32.12
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	23.39	32.12
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	306.52	373.93
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	306.52	357.48
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	-	357.48
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	16.45
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	16.45
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	425.19	458.06
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	425.19	458.06
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	398.97	400.95
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	174.94	171.03
210101	Үндсэн цалин	174.94	171.03
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	27.47	27.47
210201	Тэтгэврийн даатгал	19.33	19.33
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2.03	2.03
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1.63	1.63
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	0.41	0.41
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4.07	4.07

2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	69.26	75.13
210301	Гэрэл, цахилгаан	2.79	4.29
210302	Түлш, халаалт	66.47	64.58
210303	Цэвэр, бохир ус	-	6.26
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	18.61	28.54
210401	Бичиг хэрэг	2.93	2.01
210402	Тээвэр, шатахуун	9.60	14.61
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3.13	3.13
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	0.83	0.60
210408	Бараа материал акталсны зардал	2.13	8.19
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	0.37	2.67
210604	Урсгал засвар	0.37	2.67
2107	Томилолт, зочны зардал	2.19	1.12
210702	Дотоод албан томилолт	2.19	1.12
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4.88	2.11
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3.12	0.82
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	0.23	0.54
210803	Даатгалын үйлчилгээ	0.38	0.25
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	0.20	0.14
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	0.07	0.07
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	0.74	0.19
210807	Газрын төлбөр	0.14	0.07
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	-	0.02
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	101.25	92.89
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	14.84	10.99
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	0.30	0.24
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	86.11	81.66
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	26.22	57.11
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	22.25
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	22.25
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	26.22	34.85
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	26.22	34.85
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(60.60)	(52.01)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(60.60)	(52.01)

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан /сая төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
-----	----------	---------------------------------	-----------------------	-------------------	--

C01	2020 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	367.49	285.03	(100.71)	0.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	367.49	285.03	(100.71)	0.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(60.60)	(0.00)
C08	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	367.49	285.03	(161.31)	491.22
D01	2021 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	367.49	285.03	(161.31)	491.22
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	367.49	285.03	(161.31)	491.22
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	-	-	-	-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	367.49	285.03	(161.31)	491.22
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(52.01)	(52.01)
D09	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	367.49	285.03	(213.31)	439.22

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	341.20	373.93
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	306.52	373.93
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	306.52	357.48
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	-	357.48
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	16.45
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	16.45
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	329.55	368.43
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	329.55	368.43
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	303.33	311.32
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	173.96	171.03
210101	Үндсэн цалин	173.96	171.03
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	27.47	27.47
210201	Тэтгэврийн даатгал	19.33	19.33
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2.03	2.03
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1.63	1.63
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	0.41	0.41
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4.07	4.07

2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	61.66	75.13
210301	Гэрэл, цахилгаан	2.79	4.29
210302	Түлш, халаалт	58.87	64.58
210303	Цэвэр, бохир ус	-	6.26
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	16.23	18.23
210401	Бичиг хэрэг	2.82	2.61
210402	Тээвэр, шатахуун	10.27	12.49
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3.13	3.13
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1.81	1.20
210604	Урсгал засвар	1.20	1.20
2107	Томилолт, зочны зардал	2.19	1.12
210702	Дотоод албан томилолт	2.19	1.12
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4.88	2.11
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3.12	0.82
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	0.23	0.54
210803	Даатгалын үйлчилгээ	0.38	0.25
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	0.20	0.14
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	0.07	0.07
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	0.74	0.19
210807	Газрын төлбөр	0.14	0.07
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	-	0.02
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	15.14	15.05
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	14.84	14.81
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	0.30	0.24
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	26.22	57.11
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	22.25
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	22.25
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	26.22	34.85
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	26.22	34.85
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	11.65	5.50
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	11.65	5.50
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	11.65	5.50
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	11.65	5.50
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	11.65	5.50

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	362.13	323.33
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	362.13	323.33
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	339.88	301.08
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	203.45	171.03
210101	Үндсэн цалин	203.45	171.03
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	27.47	27.47
210201	Тэтгэврийн даатгал	19.33	19.33
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2.03	2.03
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1.63	1.63
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	0.41	0.41
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4.07	4.07
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	67.39	67.37
210301	Гэрэл, цахилгаан	2.79	2.79
210302	Түлш, халаалт	64.60	64.58
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	18.26	18.23
210401	Бичиг хэрэг	2.64	2.61
210402	Тээвэр, шатахуун	12.49	12.49
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3.13	3.13
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1.20	1.20
210604	Урсгал засвар	1.20	1.20
2107	Томилолт, зочны зардал	1.13	1.12
210702	Дотоод албан томилолт	1.13	1.12
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2.56	0.98
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	0.23	0.23
210803	Даатгалын үйлчилгээ	0.47	0.25
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	0.23	0.14
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	0.07	0.07
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	0.20	0.19
210807	Газрын төлбөр	0.14	0.07
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	0.02	0.02
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	18.42	13.69
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	18.12	13.45
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	0.30	0.24
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	22.25	22.25
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	22.25	22.25
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	22.25	22.25
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	362.13	357.48

1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	362.13	357.48
122005	Орон нутгийн төсвөөс	362.13	357.48

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	0.00	15.74
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	0.00	15.74
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	0.00	15.74
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	0.00	7.76
210301	Гэрэл, цахилгаан	-	1.50
210303	Цэвэр, бохир ус	-	6.26
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	0.00	1.13
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	0.82
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	0.31
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0.00	6.86
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	6.86
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	0.00	0.71
213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	0.71
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	0.00	16.45
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	0.00	16.45
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	16.45

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Сонгино сумын Засаг даргын тамгын газар-ын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдэд нягтлан бодох бүртгэл, тайлагнал, худалдан авалт, арвилан хэмнэлт зэрэгтэй холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Интер Аудит ХХК-ийн гэрээт аудитор Ц.Алтантуул гүйцэтгэж, хяналтыг Интер Аудит ХХК-ийн гүйцэтгэх захирал Ч.Мөнхбаяр, Завхан аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитын менежерийн үүрэг гүйцэтгэгч Г.Заяа, дарга, тэргүүлэх аудитор Д.Бат-Ундраа нар хэрэгжүүлсэн.

Сонгино сумын Засаг даргын тамгын газрын 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Завхан аймаг дахь Төрийн Аудитын газарт 2022 оны 02 дугаар сарын 25-ны өдрийн 3/17 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Сонгино сумын Засаг даргын тамгын газар нь Төрийн үйлчилгээг иргэдэд хүргэхдээ шударга ёсыг эрхэмлэн, намын харьяаллаас түдгэлзэж ил тод, ижил тэгш нээлттэй хөнгөн шуурхай хүргэх зорилго тавин ажиллаж байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөгүй байна гэж дүгнэлээ.

Тус байгууллага нь Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг болон дотоод хяналтыг хэрэгжүүлэх журам, заавар зэргийг боловсруулж мөрдөөгүй

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитороос шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Сонгино сумын Засаг даргын тамгын газар-ын 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалтай гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл дунд гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшнийг 1.5 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны эхний хагас жилийн нийт зардлын 215.0 сая төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 3.2 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 75 хувиар буюу 2.4 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагатай гэж үзсэн.

Гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг 2021 оны нийт зардал 458.1 сая төгрөгийн 1.5 хувь буюу 6.9 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг түүний 75 хувь буюу 5.1 сая төгрөгөөр тогтоосон.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Бараа материал	52558.3	53213.0	(654.7)
Үндсэн хөрөнгө	446,267.5	385,607.8	(60659.7)
Нийт хөрөнгө	498,825.8	446,820.8	(52,005.0)
Өр төлбөр	7605	7605.0	0
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	491,220.8	439,215.8	(52,005.0)
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	498,825.8	446,820.8	(52,005.0)

Бараа материалын данс 654.7 мянган төгрөгөөр өссөн нь худалдан авсан бараа материалыг зарцуулаагүйтэй холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 60,657.9 мянган төгрөгөөр буурсан нь элэгдлийн зардалтай холбоотой байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 52,005.0 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант үеийн үр дүн буурсантай холбоотой байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 362,131.7 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 362,131.7 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвөөс 357,476.7 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, урсгал үйл ажиллагаанд 323,334.5 мянган төгрөгийг зарцуулж, 34,142.2 мянган төгрөгийн үлдэгдлийг төвлөрүүлсэн байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд 16,454.6 мянган төгрөгийн нэмэлт санхүүжилтийг орлогыг бүрдүүлэн байгууллагын үйл ажиллагаанд 15,742.7 мянган төгрөгийг зарцуулж 711.9 мянган төгрөгийн үлдэгдлийг төвлөрүүлсэн байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Онцолсон болон бусад асуудал гараагүй.

3.8 Аудитын гол асуудал

Төсвийн тухай хуулийн 44.3-р заалтыг хэрэгжүүлэн ажиллаагүй, жолоочийн тооцооны хуудас хөтөлж тооцоо бодоогүй.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 149 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 105 мэдээлэл, хугацаа хоцроосон 44 мэдээлэл байна.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэхэд шилэн дансанд мэдээлэл байршуулахдаа хугацаа хоцроосон байгаад анхаарч ажиллах шаардлагатай байна.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар хязгаарлалттай дүгнэлт авсан бөгөөд 61.9 сая төгрөгийн зөрчилд 3 зөвлөмж, 1 албан шаардлагыг өгөгдсөнийг бүрэн хэрэгжүүлсэн байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулсан эсэхийг хянах шаардлагатай гэж үзлээ.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 6.3 сая төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 1.0 сая төгрөгийн алдааг залруулж, 0.3 сая төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн акт тогтоон, 2.4 сая төгрөгийн зөрчилд албан шаардлага, 2.6 сая төгрөгийн зөрчилд зөвлөмж хүргүүлээ.

4.1 Залруулсан алдаа

- Бараа материалын тайланд орлого буруу тусгасан
- Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлогыг зардлаар хүлээн зөвшөөрч бичсэн алдааг тус тус залрууллаа.

4.2 Төлбөрийн акт

Хавсран ажилласны нэмэгдлийн Хөдөлмөрийн хуулийн 50-р зүйлд заасны дагуу тооцож олгоогүй, 0.3 сая төгрөг илүү олгосныг нөхөн төлүүлэхээр төлбөрийн акт тогтоосон.

4.3 Албан шаардлага

Малчны цалинг үндсэн үйл ажиллагааны зардлаас санхүүжүүлсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 44.3-р заалтыг зөрчсөн тул албан шаардлага хүргүүлээ.

4.4 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналтай холбоотой асуудал

1.1. Илрүүлэлт:

- ✓ Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг боловсруулан мөрдөөгүй, 2.5 сая төгрөгийн шатахууны тооцооны хуудсыг эрх бүхий ажилтнууд хянаж баталгаажуулаагүй, шатахууны тооцоог бодохдоо шатахуун зарцуулалтын нормыг мөрдөөгүй;

1.2. Өгсөн зөвлөмж:

- ✓ Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг боловсруулж үйл ажиллагаандаа мөрдөх
- ✓ Зам тээврийн сайдын 2019 оны 390-р тушаалын 2-р хавсралтыг мөрдөн ажиллах, автомашины үйлдвэрлэсэн огнооноос шалтгаалан тухайн автомашинд тохирох нормыг зааврын дагуу тогтоон мөрдөх

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2022 оны 06 дугаар сарын 01 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Санхүүгийн тайлангийн аудитын асуудал											
1.	Сонгино сумын Засаг даргын тамгын газар	5	6.3	2	1.0	1	0.3	1	2.4	1	2.6
	Дүн	5	6.3	2	1.0	1	0.3	1	2.4	1	2.6